

REFERAT Arbejdsmarkedsudvalget 2022-2025 d. 07-10-2024

Mødedato	Mandag d. 07. oktober 2024 kl. 14:00
Mødested	TH. Langs HF & VUC, Hostrupsgade 48-56
Mødedeltagere	Dorthe Jensen, Lars Hedegaard, Anders Laursen, Helga Sandorf Jacobsen, Ivan Greve, Kristian Stride, Mads Frandsen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
Lukket: 2. Beslutning om vinder af Silkeborg CSR-prisen 2024 - (Lukket punkt).....	4
3. Drøftelse af tilgang til håndtering af arbejdspligt.....	5
4. Til orientering.....	9
5. Underskriftside.....	10

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Dagsordenen skal godkendes.

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 07-10-2024

Godkendt.

Punkt 2: Lukket: 2. Beslutning om vinder af Silkeborg CSR-prisen 2024 - (Lukket punkt)

24/27422

Punkt 3: 3. Drøftelse af tilgang til håndtering af arbejdspligt

24/25984

Resume

Arbejdsmarkedsudvalget orienteres om og drøfter Beskæftigelsesafdelingens indledende overvejelser om håndtering af ny arbejdspligt.

Indstilling

Beskæftigelseschefen indstiller til Arbejdsmarkedsudvalget;

- at udvalget drøfter prioritering og ønsker til retning i implementering af 37 timers arbejdspligt

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 07-10-2024

Udvalget drøftede sagen. Udvalget ønsker drøftelsen genoptaget på et kommende møde med udgangspunkt i et konkret oplæg i forhold til en ”struktureret indsats”.

Beskrivelse af sagen

Beskæftigelsesafdelingen er i gang med at afklare, hvorledes den kommende implementering af en 37 timers arbejdspligt skal håndteres. Der ønskes en drøftelse med Arbejdsmarkedsudvalget om på denne håndtering baseret på nedenstående beskrivelse af opgavens ramme samt Beskæftigelsesafdelingens indledende overvejelser og opmærksomhedspunkter ift. håndteringen.

Baggrund for opgaven med arbejdspligt

Regeringen indgik i efteråret 2023 tre politiske kontanthjælpsaftaler. Hovedelementerne i de 3 aftaler er følgende:

- 1. juli 2025 erstattes de nuværende ydelser i kontanthjælpssystemet af tre satser: Mindstesats, grundsats og forhøjet sats. Alle borgere vil skulle genberegnes i forbindelse med overgangen til det nye kontanthjælpssystem. Borgerne vil i den forbindelse kunne opleve at gå enten op eller ned i ydelse.
- 1. juli 2025 bliver der indført skærpede optjeningsregler for kontanthjælp. Beskæftigelseskravet vil herefter omfatte alle, der den 2. april 1968 eller senere er indrejst, enten som førstegangsendrejsende eller efter mere end 12 måneders sammenhængende udlandsophold. Borgere, der ikke opfylder beskæftigelseskravet vil blive indplaceret på mindstesatsen. For disse borgere vil der være tale om en markant nedgang i forsørgelsesydelse sammenlignet med det nuværende niveau.
- Der indføres 37 timers arbejdspligt for alle borgere, der ikke opfylder opholdskravet eller beskæftigelseskravet. Dette indføres af to omgange, hvor kommunen for hver af disse har 6 måneders implementeringstid:
 - Pr. 1. januar 2025 vil arbejdspligten blive gældende for borgere, der modtager Selvforsørgelses-, Hjemrejse- og Overgangsydelser. Dette gælder dog ikke for Ukrainiske statsborgere, der er indrejst efter særloven.
 - Pr. 1. juli 2025 vil arbejdspligten også komme til at omfatte den udvidede målgruppe, der er indrejst efter 2. april 1968 og ikke opfylder beskæftigelseskravet.

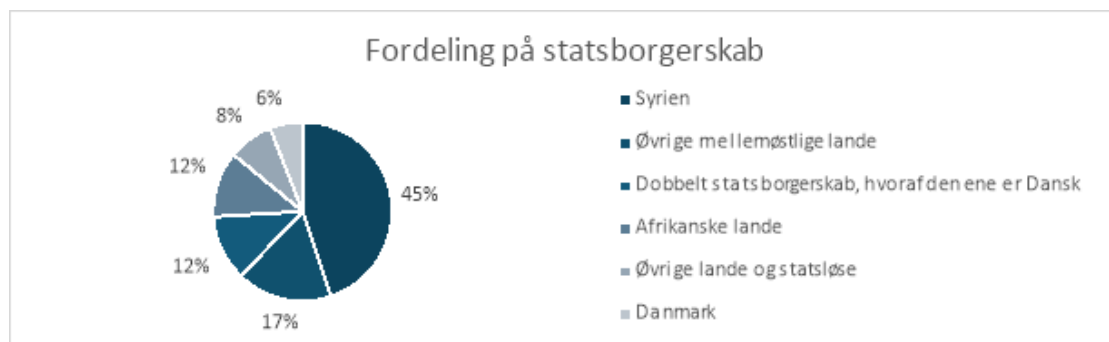
Aftalen om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp er vedtaget, mens de to øvrige er i høring og forventes fremsat i oktober 2024.

Omfanget af borgere, der bliver omfattet af arbejdspligt

Det skønnes, at ca. 22.000 borgere på landsplan vil blive omfattet af arbejdspligten, når denne er fuldt indfasat pr. 1. juli 2025. For Silkeborg Kommune vurderes det på baggrund af egne data at være gældende for ca. 184 borgere, fordelt på:

- 127 borgere, der modtager Selvforsørgelses-, Hjemrejse- og Overgangsydelse. Disse bliver omfattet pr. 1. januar 2025.
- Ca. 57 borgere, der bliver omfattet af de skærpede optjeningsregler, og i dag modtager kontanthjælp eller uddannelseshjælp. Disse bliver omfattet pr. 1. juli 2025.

Af de i alt ca. 184 borgere er størstedelen (69%) kvinder. Der er følgende fordeling på borgernes statsborgerskab:

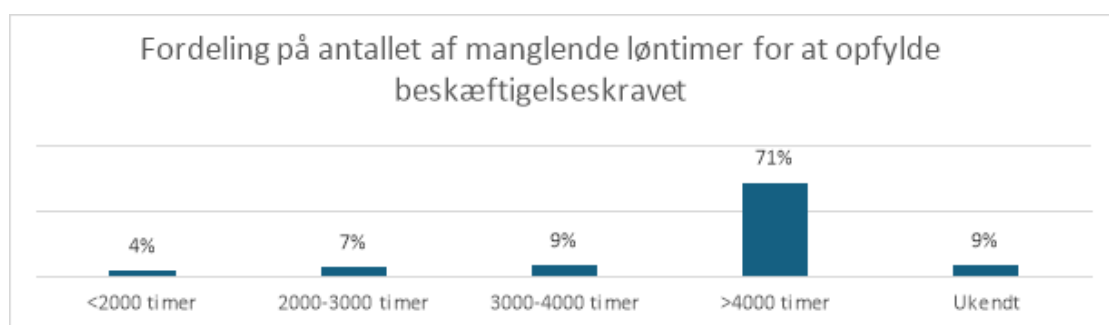

Som det fremgår af ovenstående, er næsten halvdelen af målgruppen syriske statsborgere. 6% eller 11 borgere har dansk statsborgerskab. Det må forventes, at en andel af disse er etniske danskere, der har taget udlandsophold i over 12 måneder.

Særlig indsats frem mod ikrafttrædelse af arbejdspligten

Beskæftigelsesafdelingen vil prioritere en særlig indsats i indeværende år for de borgere, der bliver omfattet af den kommende arbejdspligt. Fokus i denne indsats vil først og fremmest være på at få borgere i job og uddannelse, hvor dette er muligt.

En opgørelse over de ca. 184 borgere, der forventes omfattet af målgruppen viser, at langt størstedelen enten slet ikke eller kun i meget lille omfang har haft ordinære løntimer i de seneste 10 år. 2,5 års fuldtidsbeskæftigelse svarer til 4.810 løntimer, og som det fremgår af nedenstående mangler 71% af borgerne mere end 4.000 løntimer for at opfylde beskæftigelseskravet. Det er forventningen, at en stor del af denne gruppe vil have komplekse problemstillinger, som medfører, at vejen til selvforsørgelse kan være længere.

For en lille del af målgruppen vil borgerne kun i mindre grad mangle løntimer, og her vurderes det i særlig grad at være muligt at understøtte, at borgerne kommer ud af målgruppen inden ikrafttrædelse.

Beskæftigelsesafdelingen vil arbejde håndholdt med borgerne i målgruppen, som screenes i de funktioner, de i dag hører under, og der vil blive arbejdet med at opstarte de indsatser, som vurderes at have de bedste effekter ift. at understøtte, at borgerne kommer tættere på job eller uddannelse. Herunder vil der være et særligt fokus på virksomhedsrettede tilbud.

Samlet organisering af opgaven med arbejdspligt

Beskæftigelsesafdelingen vurderer, at det vil være mest hensigtsmæssigt at samle de borgere, som omfattes af arbejdspligten, i én funktion. Dette gøres for at sikre en effektiv styring af opgaven og de samarbejdsflader, der vil føre med opgaven.

Beskæftigelsesafdelingen samler derfor opgaven under Integrationsafdelingen, idet en stor andel af målgruppen vil have integrationsproblematikker og være tilknyttet funktionen i forvejen.

Der kan dog være borgere, der enten er etniske danskere eller er indrejst i Danmark for mange år siden, der vil reagere negativt på at blive tilknyttet en integrationsafdeling.

Håndtering og prioritering af opgaven med arbejdspligt

Som udgangspunkt skal alle personer i målgruppen have aktiviteter, der indgår i arbejdspligten i 37 timer om ugen, og det vil være muligt at sanktionere borgerne, hvis de ikke opfylder dette. Omfanget af arbejdspligten kan nedsættes på baggrund af jobcentrets konkrete vurdering af borgerens helbredsmæssige tilstand.

Der er følgende muligheder for aktiviteter indenfor arbejdspligten:

- Nytteindsats og særligt tilrettelagt nytteindsats
- virksomhedspraktik, job med løntilskud og ordinære løntimer,
- vejledning og opkvalificering (med klart beskæftigelsesfokus og i begrænset omfang),
- transport mellem aktiviteter,
- forberedelsestid og jobsøgning uden for hjemmet i op til 4 timer pr. uge (fremmøde skal registreres),
- danskuddannelse og danskundervisning,
- indsatser efter social- og sundhedslovgivningen.

Prioritering af aktiviteterne i arbejdspligten

Beskæftigelsesafdelingen lægger op til at prioritere virksomhedsvendte indsatser for borgerne, da vi ved, at det giver en effekt ift. at bringe den enkelte borger nærmere job eller uddannelse. Dermed vil vi prioritere at fylde de 37 timers arbejdspligt mest muligt op med ordinære løntimer (herunder småjobs), job med løntilskud og virksomhedspraktik.

For de borgere, der har sproglige udfordringer, vil Danskuddannelse og danskundervisning, herunder brancherettede sprogforløb, også med fordel kunne være højt prioriterede indsatser.

En stor del af målgruppen er aktivitetsparate, og har komplekse problemstillinger ud over ledighed og dermed er langt fra arbejdsmarkedet. For disse borgere vil vejen ud på arbejdsmarkedet kræve arbejde med borgernes sociale og sundhedsmæssige problemstillinger og derfor vil det også være relevant at prioritere disse indsatser ift. borgerne og inden for opfyldelse af arbejdspligten.

Det er forventningen, at det ikke vil være muligt at opfylde arbejdspligten uden at gøre brug af tilbud om nytteindsats og evt. særligt tilrettelagt nytteindsats.

Tilgang til Nytteindsats og Særligt Tilrettelagt Nytteindsats:

Nytteindsatser skal etableres som opgaver, der ellers ikke ville blive udført, og ligger ud over serviceniveauet og det normerede niveau for opgaveløsningen. Det betyder, at der ikke indenfor nytteindsatsen må løses opgaver, der ellers ville kræve betalt arbejdskraft. Med aftalen om arbejdspligten er der etableret muligheden for at anvende særligt tilrettelagt nytteindsats, der er et kommunalt organiseret beskæftigelsestilbud, der skal ligne en ordinær arbejdsplads mest muligt, men ikke er forankret på en konkret arbejdsplads.

Beskæftigelsesafdelingen er gået i gang med at overveje mulige modeller for etablering af nytteindsatser i Silkeborg Kommune. Det skal i den forbindelse overvejes, i hvilket omfang nytteindsatserne må være en byrde for kommunens arbejdspladser og om nytteindsatserne skal etableres med udgangspunkt i borgerens eller arbejdspladsens perspektiv.

Én mulighed er, at nytteindsatsen etableres ved, at der indgås aftaler med relevante institutioner om et antal faste nytteindsatspladser. Det kunne f.eks. være på et plejecenter, et dagtilbud, en skole eller tilsvarende offentlige arbejdspladser. Fordelen ved denne model er, at borgerne vil være en del af en ordinær arbejdsplads, og dermed kan tilegne sig kendskab til kultur og normer på det danske arbejdsmarked. Et vigtigt opmærksomhedspunkt ved denne tilgang vil være det ressourcetræk, det vil påføre de pågældende institutioner, da det vil være ressourcekrævende at stille individuelle nyttepladser til rådighed og kontinuerligt finde arbejdsopgaver, der går indenfor nytteindsatsens rammer. En del af borgerne vil kun kunne tale dansk i et meget begrænset omfang, og for en stor andel vil der være andre udfordringer end ledighed, herunder fysiske og/eller psykiske funktionsmæssige udfordringer. Der vil sandsynligvis også være problematikker ift. stabiliteten i borgernes fremmøde. Der må derfor også forventes et stort ressourcetræk ift. kontakten med borgerne i nytteindsats og koordinering med jobcentret.

En anden mulighed er at nytteindsatsen etableres som en mere struktureret indsats, hvor der f.eks. etableres et udkørende team eller nytteindsatskorps, hvor der udføres opgaver som opsamling af skrald eller lignende praktiske opgaver, der ikke udføres i dag. Det kunne f.eks. være ekstraordinær renholdelse af parkeringspladser, skovområder mv., eller det kan være særlig tilrettelagt nytteindsats i form af et værkstedstilbud. Borgerne vil her ikke opleve at være en del af en ordinær arbejdsplads, og aktiviteten vil i lavere grad være med til at sikre progression i borgerens forløb. Der kræves en stor fleksibilitet i opbygningen af tilbuddet, da antallet af timer vil variere fra borger til borger. Løsningen kræver desuden, at der sættes faste omkostninger af til at drifte det udkørende team/værkstedstilbud. Disse omkostninger vil ikke variere med antallet af borgere i tilbuddet.

Som det fremgår af ovenstående, vil det være ressourcekrævende at implementere nytteindsatsen uanset, hvilken løsning, der vælges. Hvis nytteindsatsen etableres på institutionerne, vil der være et ressourcetræk på institutionerne i form af at finde nytteindsats-opgaver, registrering af tilstedeværelse, instruktion/igangsættelse af borgerne, koordinering med jobcentret mv. Hvis det er et udkørende team eller værkstedstilbud vil der være udgifter til faste medarbejdere og evt. biler/husleje mv.

Vedlagt findes et kort oplæg om de væsentligste ændringer og konsekvenser som følge af kontanthjælpsreformen.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

Kommunernes økonomi ift. håndtering af opgaven med arbejdspligt kendes på nuværende tidspunkt ikke fuldstændigt, da det afventer de kommunale budgetforhandlinger med Regeringen (DUT-forhandlinger). Der er i udkastet til lovforslaget indarbejdet øgede udgifter i kommunerne på 168 mio. kr. i 2025 og 425 mio. kr. i 2026 og frem til administration af særligt tilrettelagt nytteindsats, registrering af forberedelsestid og jobsøgning uden for hjemmet mv. Det svarer til ca. 2,7 mio. kr. i 2025 og 6,8 mio. kr. i Silkeborg Kommune. En del af dette skal finansieres af besparelser på vejledning og opkvalificering. Der er dog fortsat usikkerhed på det endelige niveau for finansiering af opgaven.

Økonomien forventes indarbejdet ved midtvejsreguleringen i 2025.

Bilag

Bilag 1 - Præsentation implementering af arbejdspligt

Punkt 4: 4. Til orientering

21/31743

Resume

.

Indstilling

.

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 07-10-2024

Taget til efterretning.

Beskrivelse af sagen

Eventuelle emner til udvalgets orientering:

- Statistik for arbejdsmarkedsområdet – September 2024 (bilag vedlagt)
- Status på varslingsag på GMB
- Orientering om Jobmesse den 26. september og Småjobmesse den 25. november
- Orientering fra møde i RAR
- Orientering fra møde i Business Region Danmark
- KLs høringssvar til ekspertgruppens anbefalinger (bilag vedlagt)

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Statistik for arbejdsmarkedsområdet - September 2024

Bilag 2 - KLs høringssvar til ekspertgruppens anbefalinger

Punkt 5: 5. Underskriftside

Beslutning Arbejdsmarkedsudvalget den 07-10-2024

.

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend.